

Jutlus Nõos T, 31.12.17 kell 18.00, vana-aastaõhtu

Lektsioonid: Nl 3:22–26; Lk 13:6–9

Pihikõne: KLPR 51, 3. salm

Jutlus: 1Pt 1:22–25

Laulud: 51 (1–3); 373 (1–2, 3); 47 (1–3); 42 (1–3)

Et te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks, siis armastage raugematult üksteist puhtast südamest! Teid pole uuesti sünnitatud kaduvast, vaid kadumatust seemnest, Jumala elava ning jääva sõna kaudu. Sest „kõik inimlik on kui rohi ja kogu ta hiilgus nagu rohu õieke. Rohi kuivab ära ja õieke variseb maha, aga Issanda sõna jääb igavesti.”

Arvan, et suurem osa inimkonnast usub kõrgema jõu olemasollu ja seda, et inimeses on hing. Kus hing täpselt asub, seda me ei tea. Kuid see polegi tähtis. Tähtis on, et ta on inimeses olemas. Sest üldlevinud uskumuse kohaselt on hing see, mis inimesest järgi jääb, kui inimene sureb.

Ristiinimesed usuvad, et see hing inimese sees on paik inimese uuele loomusele, mis tuleb inimese sisse tänu Jeesusele Kristusele. Leiame UT-s arvukalt kirjakohti, mis räägivad sellest, kuidas Kristus või Püha Vaim elab inimese sees.

Kristus:

Rm 8:10: „Kui aga Kristus on teie sees, siis on ihu küll patu tõttu surnud, aga Vaim on õiguse tõttu elu.“

2Kr 13:3: „Te ju otsite tõendust, kas minus räägib Kristus, kes ei ole nõder teie suhtes, vaid on vägev teie sees.“

2Kr 13:5: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Pange end proovile! Või te ei tunne endast, et Jeesus Kristus on teie sees? Kui ei, siis te olete ju kõlbmatud!“

Gl 4:19: „Mu lapsed, kelle pärast ma olen jälle lapsevaevas, kuni Kristus teie sees saab kaju!“

Püha Vaim:

1Kr 3:16: „Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Jumala Vaim?“

Jh 14:17: „Teie tunnete tema [Tõe Vaimu] ära, sest ta jääb teie juurde ja on teie sees.“

Rm 8:9: „Aga teie ei ela oma loomuses, vaid Vaimus, kui Jumala Vaim tõepoolest elab teie sees.“

Sellest jumalikust algest inimese sees räägibki tänane kirjakoht apostel Peetruse I kirjast. Inimene saab enda sisse Kristuse ja Püha Vaimu seeläbi, et ta sünnib uuesti veest ja Vaimust. Apostel rõhutab, et selle jumaliku alge omandamises pole midagi inimlikku. Sest see pole kaduv, vaid kadumatu seeme. Sest see tuleb inimese sisse Jumala sõna abil.

Äsjalõppenud reformatsiooni juubeliaasta taustal on sobiv rõhutada Jumala sõna sakramentaalset ehk Jumala elustavat väge kandvat loomust. Luther tõstis jumalateenistuse keskmesse jutluse kui Jumala sõna laienduse just seetõttu, et ta uskus sõna sakramentaalsesse jõusse. Varasem peamine sakrament armulaud jäi küll pidama, kuid sai jutluse kõrval jumalateenistuse teiseks, mitte ainsaks sambaks.

Seepärast tarvitagem Jumala sõna oma elus hoolega: see hoiab meis ja meie läbi kaasinimestes lõkkel jumaliku alge, puhastab meie hinge armastuseks Jumala ja ligimese vastu.

Sümboolselt räägib sellest Jeesuse tähendamissõna külvajast Mt 13 ja paralleelkohtades. Saame teada, et Jumala sõna seeme, mille külvaja maapinnale heidab, ei pruugigi iga kord korralikult kasvama minna. Oleneb pinnasest, kuhu seeme kukub. Kui inimese hing ei suuda Jumala sõna vastu võtta, siis jumalikkust alget inimese hinges ei teki. Kui aga inimese hing suudab selle vastu võtta, siis läheb sõna idanema ja kannab palju vilja.

See Jumala elava ja jääva sõna vili ongi, niisiis, Kristus või Püha Vaim inimese sees. Ja kui juba Jumala sõna on inimese hinges vilja kandnud, siis on inimene varustatud igaveseks millegi sellisega, mis ei hävi.

Apostel Peetrus tsiteerib meie kirjakohas Js 40:6, 8, kus võrreldakse kõike inimlikku rohuga, mis õitseb ja on üürikeseks ilus. Kuid varsti rohi kuivab, õieke närtsib ja variseb maha. Inimese väline ilu ja ka tema isiksuse ilu närtsib vananedes ja neist ei jää lõpuks midagi järgi.

Kuid nüüd saabki inimeses oluliseks see, mis ei hävi ka vananemise ja surmaga. See on Jumala sõna, millest on saanud Kristus ja Püha Vaim inimese sees. Kuhu see jumalik alge inimesest saab, kui inimene sureb, seda me ei tea. Selle kohta on erinevaid õpetusi, kuid antud juhul pole see tähtis. Tähtis on esiteks see, et see jumalik alge säilib ka siis, kui inimene sureb ja tema ihu hävib. Ja teiseks on tähtis see, et see jumalik alge kätkeb inimest terviklikuna. Ega muidu ei ütleks apostel 1Ts 5:23: „Aga rahu Jumal ise pühitsegu teid läbinisti ning teie vaim ja hing ja ihu olgu tervikuna hoitud laitmatuna meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemiseks!“

Inimese sees Jumala sõna läbi elav Kristus või Püha Vaim seob teda teiste samasuguste inimestega koguduseks. Seda peabki apostel Peetrus silmas, kui ta ütleb meie kirjakohas: „te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks“. Hing, mis on puhastatud Jumala sõna vilja abil, on vennalik hing ja valmis tundma armastust teiste samasuguste vennalike hingede vastu. Seepärast kutsubki apostel endas Kristust kandvaid inimesi ehk kristlasi üles üksteist raugematult armastama.

Võib tunduda veider, miks apostel kutsub kristlasi üles armastama, kui kristlase sees elav Kristus ja Püha Vaim peaksid teda ise sellele armastusele juhtima. Kuid 1Jh 4:15–16 öeldakse: „Kes iganes tunnistab, et Jeesus on Jumala Poeg, selles püsib Jumal ning tema püsib Jumalas ... Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas.“ Või Rm 10:9: „Kui sa oma suuga tunnistad, et Jeesus on Issand, ja oma südames usud, et Jumal on ta üles äratanud surnuist, siis sind päästetakse...“ Seega peab inimene ise midagi tegema, et armastus tema sees püsiks. Ja nimelt, tunnistama, et Jeesus on Jumala Poeg, on Kristus.

Kui sõna Kristusest pole mitte ainult meie südames, vaid ka meie huulil, siis oleme täiuslikult vilja kandnud. Või nagu ütleb Jeesus tähendamissõnas külvajast Mt 13:23: „Heasse mulda külvatu on aga see, kes sõna kuuleb ja mõistab ning siis ka vilja kannab: mõni saja-, mõni kuuekümne-, mõni aga kolmekümnekordselt.“ Vili inimese sees, on ekvivalentne viljaga, mida kannab inimese evangeeliumikuulutus.

Jeesus ütleb Mt 12:33, et puud tuntakse tema viljast. Kui me kuuleme mõnda inimest rääkimas Kristusest ja näeme teda tegemas tegusid kooskõlas Püha Vaimu viljade armastuse, rõõmu, rahu, pika meelega, lahkuse, headuse, ustavuse, tasaduse, enesevalitsusega, siis teame, et Jumala sõna on selles inimeses head vilja kandnud.

Sellist inimest tasub kuulata ja võtta ta eeskujuks. Jah, meid ümbritsevas maailmas pole sellised inimesed tuntud: kui nad on tuntud, siis mingi nende tegevuse kõrvalsaaduse tõttu. Nt Franklin Graham poliitilise poleemika tõttu, et teda ei lubatud vihakõnelejana Suurbritanniasse. Või mõnda suurt teoloogi lihtsalt tema eruditsiooni tõttu. Kuid usk pole asi, mida maailm tunnustaks.

Seda enam peaks Jumala sõna, sellest tekkiv usk ja head teod olema au sees Kristuse koguduses. Ning küllap see niimoodi ongi – katsugu hingevaenlane seda kõigutada, kuidas tahab.

Nõnda siis, kallid vana-aastaõhtu kogudused, tahan teile uueks aastaks soovida palju püsivust Jumala sõnaga tegelemisel, julgust Jumala tunnistamisel ja tähelepanelikkust Jumala Vaimu kandvate inimeste kuulamisel! Kasvagu jumalik alge teie sees algaval aastal suuremaks kui see oli lõppeval aastal!

Aamen.